

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

ДОГОВІР ДАРУВАННЯ

Київ - 2006

ББК 67.9(4УКР)304.2
Д59

Видання здійснено за сприяння програми МАТРА в рамках українсько-нідерландського проекту “Впровадження Цивільного кодексу в Україні”

Колектив авторів:

- Горбунова Л.М.* - заступник Міністра юстиції, кандидат юридичних наук;
Богачов С.В. - начальник Управління координації правової роботи та правової освіти;
Іванчук І.Ф. - заступник начальника Управління координації правової роботи та правової освіти, начальник відділу правової освіти,
Красій Г.В. - провідний спеціаліст Управління координації правової роботи та правової освіти.

Д59   **Договір дарування** / Л.М.Горбунова, С.В.Богачов, І.Ф.Іванчук, Г.В.Красій; М-во юстиції України.– К.: [ТОВ “Поліграф-Експрес”], 2006. – 35 с. – Бібліогр.: с. 34.

У цьому виданні у відносно стислій та доступній для широкого кола читачів формі розкриті питання, що пов’язані із правовідносинами дарування.

Зокрема у посібнику роз’яснюються питання, що саме є предметом договору дарування, які бувають форми договору дарування, хто є сторонами у договорі дарування, зосереджується увага на деяких його особливостях.

Для можливості практичної реалізації прав громадян наведено зразки документів.

Підготовлено відповідно до законодавства України станом на 3 липня 2006 року.

Шановний читачу !

Недостатня правова обізнаність громадян досить часто є причиною порушень їхніх основних прав і свобод у повсякденному житті, серйозною перешкодою реалізації ними конституційно закріплених норм. Таке становище зумовлює необхідність всебічного роз'яснення правових актів, утвердження їх у свідомості громадян, перетворення на переконання і втілення в практику повсякденної поведінки.

У цьому посібнику ми розкриємо правові аспекти договірних правовідносин, зокрема договору дарування.

Саме право громадян на дарування спрямовано на більш повний захист цивільних прав та інтересів громадян.

Разом з тим діюче цивільне законодавство значно розширило права громадян у здійсненні дарування, як наприклад, передбачило можливість подарувати річ з обов'язком передати її в майбутньому, зобов'язати обдарованого вчинити певну дію на користь іншої особи тощо, що в свою чергу потребує роз'яснення та висвітлення серед широкого кола читачів.

З огляду на це метою розроблення посібника стало в доступній формі довести до відома населення право громадян на дарування та на отримання подарунку, зосереджуючи увагу на таких важливих питаннях, як: предмет договору дарування, форма договору дарування, сторони договору дарування, деякі особливості договору дарування, пожертва тощо.

Читайте! На ці та інші запитання ви отримаєте відповідь на сторінках цієї збірки.

1. Що являє собою договір дарування?

За **договором дарування** одна сторона (дарувальник) передає або зобов'язується передати у майбутньому іншій стороні (обдаровуваному) безоплатно майно (дарунок) у власність.

Дарувальник - це той, хто дарує, а обдаровуваний – той, кому дарують.

Зауважимо, що подарувати майно іншим особам може виключно власник цього майна! Отже, дарувальник повинен бути власником майна, що дарується.

Договір дарування направлений на безповоротне припинення права власності у дарувальника і виникнення права власності у обдаровуваної особи, при цьому обдаровуваний набуває право на майно, якого раніше у нього не було.

Договір дарування - це узгоджена воля обох сторін, яка являє собою не тільки акт розпорядження майном власника (дарувальника), але й акт прийняття дарунку обдаровуваним. При цьому обов'язково необхідна як воля дарувальника, так і згода обдаровуваного, який має право відмовитися від прийняття дарунку в силу певних причин.

Якщо відсутня згода особи, яка приймає майно, і його воля не виражена ні в якій формі, то такий договір не можна визнати **укладеним**.

Отже, ніхто не може щось подарувати іншій особі без її згоди.

Договір дарування вважається укладеним з моменту передачі майна (подарунку) обдаровуваному або передачі його у майбутньому. Він укладається і виконується у момент передачі речі. Обдаровуваний має право вимагати передачі дарунка, а дарувальник зобов'язаний його передати.

Характерною ознакою дарування є його **безоплатність**. Тобто за договором дарування відсутній зустрічний еквівалент у вигляді майна або грошових коштів. Будь-які причини, мотиви даруваль-

ника (глибока вдячність до обдаровуваного або інші особисті почуття) не мають значення.

Увага! Якщо в договорі встановлено обов'язок обдаровуваного вчинити дії майнового або немайнового характеру на користь дарувальника, то таку угоду **не можна тлумачити як дарування**.

Договір дарування **завжди є безоплатним**, тому дарувальник не має права вимагати від обдарованої особи зустрічних дій майнового чи немайнового характеру.

Отже, ми з'ясували, що договір дарування за наявності зустрічного задоволення вважатиметься недійсним. Проте існують певні випадки, які не можна вважати порушенням ознаки безоплатності договору дарування, а саме:

- 1) символічне зустрічне задоволення як данини у традиції — наприклад, платню у вигляді дрібних монет за дарування домашніх тварин;
- 2) виконання обов'язку обдаровуваною особою з метою використання подарунка для певної, обумовленої мети, тобто пожертва. Зустрічне задоволення тут відсутнє, оскільки виконання обов'язку з використанням пожертви стосується третіх осіб;
- 3) покладення на обдаровувану особу обов'язку на користь третьої особи. Такий обов'язок полягає у вчиненні певної дії або утриманні від її вчинення, а саме: передати грошову суму чи інше майно у власність, виплачувати грошову ренту, надати право довічного користування дарунком чи його частиною, не пред'являти вимог до третьої особи про виселення тощо. Такий обов'язок особа бере на себе добровільно, керуючись власними інтересами, а певне майнове задоволення надається третій особі, права якої обмежують (обтяжують) право власності обдаровуваного. Безпосереднє зустрічне задоволення дарувальник не отримує;
- 4) покладення на обдаровувану особу обов'язку на користь дарувальника. Наприклад, дарувальник залишає за собою право проживання у подарованому будинку. Обдарований у цьому випадку зобов'язаний надати можливість здійснення такого права дарувальником. Дарувальник залишає за собою частину повноважень власника і не передає право власності в повному обсязі. Дарувальник у разі виконання дого-

вору не отримує зустрічного задоволення — чогось нового, а залишає те, що йому належало.

За ознакою безоплатності ґрунтуються й інші якості договору дарування, але вони є лише похідними від основної ознаки, а саме:

- безстроковість;
- безповоротність переходу прав;
- збільшення майна обдаровуваного;
- зменшення майна дарувальника тощо.

Договір дарування є **односторонньо** зобов'язувальним. З його укладанням у сторін, як правило, не виникають взаємні або односторонні обов'язки. Щодо прав, то їх набуває лише обдаровуваний у вигляді повноважень власника стосовно прийнятого майна. Це означає, що дарування вважається здійсненим (тобто договір укладений) за наявності волевиявлення обдарованої особи, висловленого у будь-якій формі. Як правило, воно виявляється у відповідній поведінці, зумовленій певними подіями або обставинами.

2. Що саме може бути дарунком?

Дарунком можуть бути рухомі речі, в тому числі гроші та цінні папери, а також нерухомі речі. Дарунком можуть бути майнові права, якими дарувальник володіє або які можуть виникнути у нього в майбутньому.

По-перше, потрібно знати, що майно, яке передається за договором дарування, переходить у власність від однієї особи (дарувальника) до іншої (обдарованого), при цьому предмет дарування повинен бути у договорі чітко визначений, адже обіцянка подарувати невизначену річ не має правового значення. **Тому майно, що передається, повинне бути власністю дарувальника.**

По-друге, дарунком може бути не тільки рухоме (у тому числі гроші та цінні папери) та нерухоме майно, але й також майнові права – як такі, якими вже володіє дарувальник, так і ті, які можуть виникнути у нього у зв'язку зі здійсненням права інтелектуальної власності, а також інші права.

По-третє, дарунком може бути будь-яке майно, не вилучене з обігу і яке може бути у власності особи, якій воно дарується. Це можуть бути предмети домашнього побуту, гроші, житловий будинок, квартира, автомобіль тощо.

При даруванні необхідно також **додержуватися спеціальних правил**, встановлених для набуття права власності громадянами на окремі види майна (наприклад, вогнепальна зброя). Тому речі, вилучені з цивільного обігу, не можуть бути предметом договору дарування.

Увага! Речі, на володіння та користування якими необхідно мати дозвіл, можуть бути предметом договору дарування, якщо обдарований отримав такий дозвіл.

Предметом договору дарування можуть бути не тільки майнові права, якими дарувальник вже володіє, а й такі, які можуть виникнути у нього в майбутньому, тобто якими на даний момент він ще не володіє, але розраховує одержати потім, тобто майно може бути передано іншій стороні (обдарованому) не тільки у теперішньому, але й майбутньому.

Як вже зазначалось, предметом договору дарування можуть бути речі, гроші, а саме грошові кошти у валюті України або іноземній валюті та цінні папери.

Іноземною валютою визначаються іноземні грошові знаки у вигляді банкнот, казначейських білетів, монет, що перебувають у обігу та є законним платіжним засобом на території відповідної держави, а також вилучені з обігу або такі, що вилучаються з нього, або підлягають обмінові на грошові знаки, які перебувають в обігу, кошти у грошових одиницях іноземних держав і міжнародних розрахункових (клірингових) одиницях, що перебувають на рахунках або вносяться до банківських та інших кредитно-фінансових установ.

Валютою України визнаються грошові знаки у вигляді банкнот, казначейських білетів, монет і в інших формах, що перебувають в обігу та є законним платіжним засобом на території України, а також вилучені з обігу або такі, що вилучаються з нього, або підлягають обмінові на грошові знаки, які перебувають в обігу, кошти на рахунках, внески в банківських та інших кредитно-фінансових установах на території України.

Цінними паперами – документи встановленої форми з відповідними реквізитами, що посвідчують грошові або інші майнові права, визначають взаємовідносини особи, яка їх розмістила (видала), і власника, та передбачають виконання зобов'язань згідно з умовами їх розміщення, а також можливість передачі прав, що випливають з цих документів, іншим особам.

Серед видів цінних паперів за законодавством України розрізняють акції, облігації, облігації підприємств, облігації місцевих позик, державні облігації України, казначейські зобов'язання України, інвестиційні сертифікати, ощадні (депозитні) сертифікати, вексель, іпотечні, приватизаційні, похідні та товаророзпорядчі цінні папери.

3. У якій формі укладається договір дарування?

За формою договір дарування може укладатися в усній, письмовій та нотаріально посвідчуватися.

Отже, одним із способів вчинення договору дарування є правочин в усній формі. Характерною особливістю усного правочину є співпадіння двох стадій – укладання і виконання. В усній формі укладаються договори дарування особистого користування та побутового призначення.

Особливий порядок передбачений щодо дарування нерухомих речей. Такі правочини за участю фізичних осіб укладаються в **письмовій формі і посвідчуються нотаріально.**

Увага! У даному випадку договір дарування вчиняється у вигляді складання спеціального письмового документа та факт складання документа посвідчуються нотаріусом.

Дуже важливо! При оформленні договору, нотаріус повинен пересвідчитися в законності його умов, цілях, встановити істинну волю сторін договору.

При укладанні угод про відчуження спільного майна подружжя, що потребують обов'язкового нотаріального посвідчення, має бути письмова згода другого з подружжя. *Тому недодержання цих умов дає підстави вважати такий договір недійсним.*

У письмовій формі укладаються також договори дарування рухомих речей, які мають особливу цінність. Але ця норма не

носить імперативного характеру, так як передача такої речі може бути правомірною навіть якщо ця передача була здійснена за усним договором. Це може бути при умові, що судом не буде встановлено, що обдарований заволодів нею незаконно. Тобто у разі виникнення спору з цього приводу, він вирішується у судовому порядку. І саме суд вирішує, законно чи не законно обдарований набув річ.

Спеціальна вимога щодо правочину встановлена для дарування валютних цінностей у розмірі, який перевищує 50-кратний розмір неоподаткованого мінімуму доходів громадян. На сьогодні неоподаткований мінімум доходів громадян становить 17 грн. Договори дарування, що перевищують зазначений розмір, укладаються в письмовій формі з обов'язковим нотаріальним посвідченням.

4. Хто може бути дарувальником?

Сторонами у договорі дарування є дарувальник і обдарований. Перший добровільно позбавляє себе певного майна, другий – набуває ці права.

Дарувальником і обдаровуваним можуть бути фізичні особи (громадяни), юридичні особи (підприємства, установи, організації), держава Україна, Автономна Республіка Крим в особі уповноважених органів із дотриманням вимог Конституції України, Конституції АРК та чинного законодавства, територіальні громади.

Фізичні особи - дарувальники повинні володіти відповідним обсягом дієздатності.

Юридична особа здатна мати такі ж цивільні права та обов'язки (цивільну правоздатність), як і фізична особа. Таким чином, юридична особа може бути стороною договору дарування, якщо останнє не суперечить установчим документам такої юридичної особи.

Зауважимо, що дарування – цивільно-правова угода, тому дарувальник і обдарований повинні бути дієздатними.

Крім того, встановлено додаткові гарантії захисту осіб, які перебувають під опікою або піклуванням. Виходячи з інтересів дітей, осіб, над якими встановлена опіка чи піклування, у цивільному законодавстві зазначається, що батьки (усиновлювачі), опікуни не мають права дарувати майно дітей, підопічних. Але в свою чер-

гу, вони мають право від імені осіб, над якими встановлена опіка чи піклування, приймати майно у подарунок, а піклувальники над неповнолітніми мають змогу давати згоду на прийняття дару.

Опікуни та піклувальники можуть відмовитися від пропозиції прийняти дар, якщо він не відповідає інтересам підопічного.

Договори дарування дозволяються відносно будь-якої особи за вибором дарувальника. Закон не обмежує здійснення договору дарування між подружжям.

Увага! Опікун не має права без дозволу органів опіки і піклування укладати угоди, а піклувальник – давати згоду на їх здійснення, якщо вони виходять за межі побутових. Такими угодами, зокрема, є договори, що підлягають нотаріальному посвідченню і спеціальній реєстрації, відмова від належних підопічному майнових прав, поділ майна тощо.

Що ж стосується неповнолітніх, то вони можуть бути дарувальниками стосовно предметів, які мають невисоку вартість. Неповнолітні, віком від 14 до 18 років можуть укладати договори дарування за згодою своїх батьків, усиновителів, піклувальників.

Як уже зазначалось, юридичні особи виступають сторонами у договорі дарування у межах своєї спеціальної дієздатності. При цьому юридичні особи можуть без будь-яких обмежень щодо їх дієздатності прийняти дарунок. Водночас безоплатне відчуження майна (у тому числі за договором дарування) вони мають здійснювати тільки відповідно до вимог їх установчих документів та законодавчих актів.

Зауважимо! Дарування між юридичними особами, які здійснюють підприємницьку діяльність, не дозволяється у випадку, якщо право дарування не передбачено у статуті дарувальника. Але ця умова не поширюється на право юридичної особи укладати договір пожертви (тобто дарування нерухомого та рухомого майна, зокрема грошей та цінних паперів фізичним та юридичним особам, державі Україна, АРК, адміністративно-територіальним утворенням для досягнення ними певної, раніше визначеної мети). Тобто, юридичні особи можуть бути сторонами у договорі дару-

вання тільки у випадках, коли ці договори не суперечать їх меті та предмету діяльності, передбаченому в установчих документах або положеннях про них, а також у випадках, прямо передбачених законодавством України.

Не тільки дарувальник особисто може укласти договір дарування. Від його імені такий договір може укласти його **представник**.

Увага! Представник дарувальника повинен діяти на підставі письмового уповноваження (доручення), що видається однією особою іншій особі, представляти його інтереси перед третіми особами. Якщо у дорученні на укладання договору дарування не встановлено імені обдарованого, воно визнається нікчемним.

5. Які обов'язки покладаються на дарувальника?

Якщо дарувальникові відомо про недоліки речі, що є дарунком, або її особливі властивості, які можуть бути небезпечними для життя, здоров'я, майна обдаровуваного або інших осіб, він зобов'язаний повідомити про них обдаровуваного. Насамперед йдеться про обов'язок дарувальника повідомити про небезпечні недоліки речі, що є дарунком.

Зауважимо! Загалом предметом договору може бути і річ з дефектами, але якщо обдаровуваний про них знає і готовий прийняти подарунок, тоді в такому разі за потенційну шкоду, заподіяну дарунком іншим особам, відповідальність буде нести обдаровуваний як власник речі.

У разі ушкодження здоров'я обдаровуваному відшкодовуються затрати на лікування, протезування, сторонній догляд, а також компенсуються витрати на додаткове харчування, втрата працездатності тощо.

У разі смерті обдаровуваного внаслідок шкоди, заподіяної володінням і користуванням подарунком, право на компенсацію мають непрацездатні особи, які були на утриманні померлого або мали право на таке утримання.

Дарувальник зобов'язаний додержуватися всіх існуючих вимог до якості відчужуваного об'єкта. Але при цьому дарувальник не зобов'язаний виправляти недоліки прийнятого дару або зазнавати витрат, пов'язаних з виправленням їх, або обмінювати на якісну річ (навіть тоді, коли йому було відомо про існування недоліків дару), якщо обдаровуваному або іншим особам (якщо вони відомі обдарованому) не заподіяна шкода життю, здоров'ю або майну у результаті володіння чи користування дарунком.

Обдарований не має права пред'являти претензії до дарувальника на тій підставі, що річ, яку подарували, виявилась з недоліками, але про які не було повідомлено потерпілому.

Якщо моменти укладання договору і його виконання не співпадають, то на дарувальника покладається обов'язок передати дарунок у термін, визначений договором (строк передачі установлюється в договорі або пов'язується з настанням певної обставини).

У разі настання строку або обставини, визначеної договором, обдарований має право вимагати, а дарувальник зобов'язаний передати дарунок, і якщо дарувальник не виконує свого обов'язку, то він зобов'язаний відшкодувати вартість цього дарунку.

Зауважимо, що в договорі дарування повинен бути конкретизований предмет, щоб надалі визначати його вартість.

Смерть будь-якої сторони за договором припиняє зобов'язання передати річ у дарунок. Зазначені обставини враховуються, якщо вона мала місце до настання строку або відкладальної обставини.

У дарувальника є можливість відмовитись від договору в разі погіршення його майнового стану. Це може бути втрата постійного заробітку, тяжка хвороба дарувальника або членів родини та інші непередбачувані обставини на момент укладання договору, що надалі негативно вплинули на його майновий стан.

Що ж стосується обов'язків обдаровуваного, які переходять до нього з прийняттям дарунка, то це може бути обов'язок вчиняти певні дії майнового характеру на користь третьої особи або навпаки утриматися від пред'явлення вимог до третьої особи. Суть виконання обов'язку обдарованого полягве у виникненні, зміні або припиненні відповідних правових наслідків майнового характеру для третьої особи.

Але у разі смерті останнього або визнання його померлим, безвісно відсутнім чи недієздатним право вимоги виконання обов'язку переходить до особи, на користь якої встановлений обов'язок. Отже, смерть дарувальника не припиняє в цьому випадку цивільно-правового зобов'язання вчинити певні майнові дії або утриматись від них.

6. Що означає “прийняття дарунку”?

Договір дарування вважається здійсненим за наявності волевиявлення обдаровуваної особи, висловленого у будь-якій формі.

Право власності обдаровуваного на дарунок виникає з моменту його прийняття.

Але якщо дарунок направлено обдаровуваному без його попередньої згоди і він негайно не заявить про відмову від нього, то такий дарунок вважається прийнятим.

Прийняття обдаровуваним символів речі, яка є предметом договору дарування, або документів, що посвідчують право власності на річ (наприклад, акт про право власності на житло, земельну ділянку тощо), вважається прийняттям дарунку.

Отже, коли обдарований прийняв дарунок, то на нього покладаються певні обов'язки та права, а саме:

Обдарований зобов'язаний:

- 1) належним чином дбати про річ, яка становить історичну, наукову, культурну цінність;
- 2) виконати обов'язок на користь третьої особи, якщо це передбачено у договорі.

Обдарований має право:

- 1) вимагати відшкодування шкоди у разі, якщо дарувальник не сповістив про недоліки та особливості речі, що призвело до заподіяння шкоди при володінні та користуванні дарунком;
- 2) у будь-який час до прийняття дарунка відмовитися від нього на підставі договору дарування з обов'язком передати дарунок у майбутньому;

3) у разі настання строку (терміну) або відкладальної обставини, встановлених договором дарування з обов'язком передати дарунок у майбутньому, обдарований має право вимагати від дарувальника передання дарунка або відшкодування його вартості.

Як тільки обдарований прийняв дарунок від дарувальника та якими-небудь діями підтвердив свою згоду на прийняття, то він стає власником одержаного від дарувальника майна.

Увага! Прийняття дарунка є правом, а не обов'язком обдарованого. Отже, він може відмовитись від його прийняття, але відмова повинна мати місце лише в момент передачі речі.

В договорах дарування, в яких час укладання договору і передача дарунку не співпадає, право власності переходить від дарувальника до обдарованого не в момент укладання правочину, а після прийняття речі останнім.

7. Договір дарування з обов'язком передати дарунок у майбутньому.

Що стосується строків передачі речі обдаровуваному, то вона може бути передана дарувальником як у теперішній час, так і у майбутньому, тобто момент укладання угоди не пов'язаний з моментом передачі майна у власність. Саме тому при укладанні договору дарування може бути (але не обов'язково) встановлений обов'язок дарувальника передати дарунок обдаровуваному у майбутньому через певний строк (у певний термін) або у разі настання відкладальної обставини.

Дарувальник може передати річ у майбутньому:

- через певний строк (через кілька років, після виявлення обставин, суттєвих для дарувальника тощо);
- у конкретний термін (наприклад, визначена дарувальником конкретна дата), зазначений у договорі.

„Відкладальна обставина” - це обставина, що не дає можливості виконати договір дарування і тому його виконання переноситься на майбутнє; при цьому ці обставини повинні бути не ви-

гаданими, а дійсно такими, що перешкоджали виконати договір дарування.

Дарувальник у разі настання строку (терміну) або відкладальної обставини, встановлених договором з обов'язком передати дарунок у майбутньому, обов'язково повинен передати дарунок обдаровуваному. У свою чергу у обдаровуваного виникає право не тільки отримати подарунок від обдаровуваного по волі самого дарувальника, а й право на обов'язкове одержання подарунка, що зазначено у договорі дарування, а саме:

- вимагати від дарувальника передачі подарунка;
- витребувати дарунок;
- вимагати відшкодування його вартості.

Якщо дарувальник або обдаровуваний помре до настання строку (терміну) або відкладальної обставини, що визначена договором дарування з обов'язком дарувальника передати дарунок у майбутньому, такий договір припиняється. *Наприклад*, якщо дарувальник за договором про обов'язкову передачу дарунку у майбутньому помре до настання строку (терміну) або відкладальної обставини, визначеної таким договором, обдаровуваний не має права претендувати на подарунок, що був предметом договору, а також вимагати від спадкоємців дарувальника передачі йому обіцяного дарунку.

Дарувальник має можливість при певних умовах односторонньо розірвати договір, що зобов'язує його здійснити у майбутньому безоплатну передачу майна або прав. Оскільки дарування передбачає добровільне бажання особи збагатити будь-кого за свій рахунок, дарувальник може звільнитися від своєї обіцянки, якщо до моменту настання строку передачі це негативно відобразиться на його зміненому сімейному або майновому стані. Ці зміни повинні бути непередбаченими. Іншими словами, такі обставини виключають вину дарувальника, при цьому він не зобов'язаний відшкодувати збитки, завдані обдаровуваному.

Тобто у даному випадку вбачається виключення з загального правила про обов'язкову передачу дарунка обдаровуваного у майбутньому. При виникненні спору між сторонами в даній ситуації, спір може бути вирішений судом, при цьому дарувальнику необхідно буде підтвердити дійсне погіршення свого матеріального

стану. При наданні суду такого підтвердження дарувальник звільняється від обов'язку.

Як уже було зазначено, сторони мають право при певних обставинах відмовитися від договору дарування з обов'язком передати дарунок у майбутньому.

Відмова дарувальника від виконання зобов'язання може бути зумовлена загибеллю речі, вилученням її із обігу, заборонаю здійснювати дії, які обіцяно виконати. Ці обставини припиняють зобов'язання у зв'язку з неможливістю виконання. Але у випадку, якщо річ знищена внаслідок умислу чи грубої необережності дарувальника, він відповідає за завдані іншій стороні збитки.

Законодавцем передбачено також право обдаровуваного на відмову від договору дарування з обов'язком передати дарувальником подарунок. Обдарований має право відмовитися від подарунку у будь-який час, але тільки до прийняття дарунку.

Зауважимо! Якщо обдарований подарунок прийняв, він не може потім відмовитися від договору дарування та повернути річ, навіть якщо вона потребує особливих умов зберігання та утримання.

8. Обов'язок обдаровуваного на користь третьої особи.

У договорі дарування може бути передбачено положення про обов'язок обдаровуваного вчинити певну дію майнового змісту на користь третьої особи або утриматись від її вчинення.

Тобто дарувальник при укладанні договору може покласти на обдаровуваного обов'язок виконати або утриматись від виконання певних дій відносно третьої особи, замість чого обдарований набуває права власності на подарунок. Враховуючи зазначене, при укладанні договору дарування дарувальник може вимагати від обдаровуваного вчинити певну дію майнового змісту на користь третьої особи або утриматись від її вчинення (наприклад, передати грошову суму або інше майно у власність, сплачувати грошову ренту, надати право довічного користування дарунком або його частиною, не ставити вимог до третьої особи про виселення тощо).

Дарувальник не тільки може покласти на обдаровуваного обов'язок виконання або не виконання певних дій майнового чи немайнового характеру на користь третьої особи, а й вимагати від обдаровуваного виконати покладений на нього обов'язок на користь третьої особи.

Але у разі смерті дарувальника, оголошення його померлим, визнання безвісно відсутнім або недієздатним, вимагати від обдаровуваного виконання обов'язку на користь третьої особи, передбаченого договором дарування, має право особа, на користь якої встановлений цей обов'язок.

Дарувальник має право у разі порушення обдаровуваним виконання обов'язку на користь третьої особи розірвання договору і повернення дарунка.

Якщо у договорі дарування міститься положення про обов'язок обдаровуваного відносно третьої особи вчиняти або не вчиняти певні дії, то даючи згоду на прийняття дарунку, він повинен додержуватися обумовлених положень такого договору, в іншому випадку такий договір може бути розірваний. У випадку, коли сторони договору дарування так і не дійдуть згоди щодо вирішення спору, то спір буде вирішено в судовому порядку.

9. Причини, з яких може відбутися розірвання договору дарування?

Предметом договору дарування можуть бути речі, які мають поряд з матеріальною також немайнову для дарувальника цінність. Це може бути сімейна реліквія, річ, з якою пов'язанні певні важливі обставини в житті дарувальника, предмети, що підтверджують участь дарувальника або близьких йому людей у певних історичних подіях тощо.

Дарувальник має право дарувати будь-які речі, які належать йому на праві приватної власності (у тому числі нерухоме майно та інші особливо цінне майно) будь-яким суб'єктам цивільного права.

Договір дарування може бути розірвано за наступних підстав:

1. Договір дарування нерухомих речей або іншого особливо цінного майна може бути розірваний за вимогою дарувальника у випадку, якщо обдаровуваний проявив грубу невдячність (умисно вчинив злочин проти життя, здоров'я, власності дарувальника, його батьків, дружини (чоловіка) або дітей). Тобто, дарувальник має право при певних обставинах вимагати від обдарованого повернення речі, що є договором дарування.

2. Спеціальною підставою для розірвання дарування є очевидна невіддячність обдаровуваного, яка відобразилася у посяганні на життя дарувальника або його батьків, дружини (чоловіка) або дітей.

Якщо обдаровуваний вчинив умисне вбивство дарувальника, у даному випадку вимагати розірвання договору дарування мають право його спадкоємці.

3. Дарувальник має право вимагати розірвання договору дарування, якщо обдаровуваний створює загрозу безповоротної втрати дарунку, що має для дарувальника велику майнову цінність (наприклад, як пам'ять). При виявленні дарувальником можливості такої загрози, він має право запобігти цьому.
4. Дарувальник має право розірвати договір дарування, якщо річ, яка становить історичну, наукову, культурну цінність, може бути знищена або істотно пошкоджена внаслідок недбалого ставлення обдаровуваного до неї. Якщо дарувальник виявить факти недбалого ставлення до зазначених речей, він має вимагати розірвання договору в односторонньому порядку.

До таких речей ще відносяться пам'ятки історії і предмети, пов'язані з найважливішими історичними подіями у житті народу, розвитком техніки, науки, культури, життям і діяльністю видатних діячів, пам'ятки архітектури і містобудування, пам'ятки мистецтва і документальні пам'ятки.

5. Дарувальник має право вимагати розірвання договору, якщо на момент висування вимоги дарунок є збереженим. Іншими словами, якщо подароване майно зберігалось в обдаровуваного, то дарувальник має право розірвати договір дарування. Якщо у обдаровуваного майно не збереглося (наприклад, воно вже продане, подароване, знищене, тощо), то дарувальник не може вимагати розірвання договору дарування та повернення ні самого подарунку, ні його вартості.

Розірвання договору є правовою підставою припинення права власності на подаровану річ у обдаровуваного. Останній зобов'язаний повернути річ дарувальнику у натурі з урахуванням можливого нормального зносу за час перебування у обдаровуваного.

У випадку розірвання договору дарування обдаровуваний повинен повернути дарувальнику річ у тому вигляді, в якому він існував на момент розірвання договору.

Зауважимо! Отримані обдаровуваним плоди, доходи від речі залишаються у нього.

Якщо ж річ була відчужена третій особі, то її повернення не є можливим. Але при доведеній вині обдаровуваного у відчуженні або знищенні речі з метою запобігти її поверненню дарувальнику можливий позов про відшкодування за заподіяння шкоди.

У разі розірвання договору дарування обдаровуваний зобов'язаний повернути річ у натурі.

До вимог про розірвання договору дарування застосовується позовна давність.

Позовна давність – це термін, упродовж якого можна звернутися до суду про захист своїх порушених прав.

Позовна давність слугує зміцненню договірної дисципліни, стимулює активність учасників цивільного обігу щодо здійснення їх прав і обов'язків, а також посилює контроль за виконанням зобов'язань. Строки позовної давності встановлені безпосередньо законом і не можуть бути змінені угодою сторін. Тобто в даному випадку до вимог про розірвання договору дарування застосовується позовна давність – один рік.

10. Пожертва.

Пожертва за своєю природою є різновидом договору дарування – дарування нерухомих та рухомих речей, зокрема грошей та цінних паперів фізичним особам, юридичним особам, державі Україна, Автономній Республіці Крим, адміністративно-територіальним утворенням для досягнення ними певної, наперед визначеної мети.

Пожертва відрізняється від договору дарування предметом дарування, зокрема майнові права не можуть бути предметом пожертви. Предметом пожертви може бути будь-яке майно, яким жертвувач може розпорядитися. Частіше за все це – грошові кошти, хоча можуть бути й інші речі (наприклад, для осіб, які постраждали від стихійного лиха).

Крім цього, разом з прийняттям пожертви на особу покладаються обов'язок, спрямований на досягнення певної наперед обумовленої мети суспільно-корисного характеру.

Загальна користь полягає в тому, що невизначена кількість осіб може користуватися дарунком. У протилежному випадку, якщо кошти призначаються конкретній особі без певного призначення, то в даному випадку має місце звичайний договір дарування.

Виділення коштів з державного або місцевого бюджету, у тому числі для загальнокорисних цілей, **не є пожертвою**, оскільки в даному випадку немає дарування - кошти використовуються за прямим призначенням.

Зауважимо, що договір пожертви від імені жертвувача може укласти його представник, але при наявності доручення.

Договір про жертву вважається укладеним з моменту прийняття пожертви.

Права, які має жертвувач:

1. Жертвувач має право здійснювати контроль за використанням пожертви, спрямованої на досягнення певної мети. Дарувальник такого права не має, він може вимагати лише вчинення певних дій на користь третьої особи.

2. Якщо використання пожертви за призначенням виявилось неможливим, використання її за іншим призначенням можливе лише за згодою жертвувача, а в разі його смерті чи ліквідації юридичної особи - за рішенням суду.

3. Жертвувач має право розірвати договір пожертви у разі її нецільового використання.

Право вимоги розірвання договору пожертви мають також правонаступники (спадкоємці) жертвувача.

Існує випадок, коли пожертвувач передає майно (пожертву) для досягнення певної мети, але використовувати його з такою метою неможливо в силу певних обставин. У такому разі використовувати жертву за іншим призначенням можливо тільки при наявності на це згоди жертвувача. Але це правило не дотримується, якщо пропозиція звернена до невизначеного кола осіб та у зібраних коштах неможливо виділити майно конкретних жертвувачів.

Зразки документів

ДОГОВІР ДАРУВАННЯ КВАРТИРИ

Місто _____, _____ року.

Ми, що нижче підписалися: гр. _____, проживаю в м. _____ по вул. _____, буд. ____, кв. ____ (надалі - ДАРУВАЛЬНИК) та гр. _____, проживаю в м. _____ по вул. _____, буд. ____, кв. ____ (надалі - ОБДАРОВУВАНИЙ), попередньо ознайомлені з вимогами цивільного законодавства щодо недійсності правочинів, перебуваючи при здоровому розумі, ясній пам'яті та діючи добровільно, розуміючи значення своїх дій та правові наслідки укладеного договору,

домовилися про таке:

1. ДАРУВАЛЬНИК подарував, а ОБДАРОВУВАНИЙ прийняв в дар квартиру № ____ (_____) в будинку № ____ (_____) по вул. _____ у м. _____ (надалі - квартира).

Квартира складається з ____ житлових кімнат, житловою площею ____ кв. м, та кухні. Загальна площа квартири ____ кв. м. До квартири належить комора в підвалі площею ____ кв. м.

Квартира належить ДАРУВАЛЬНИКУ на підставі договору купівлі-продажу квартири, посвідченого _____, приватним нотаріусом _____ міського нотаріального округу ____ року за реєстровим № ____, зареєстрованого в _____ обласному державному комунальному бюро технічної інвентаризації та експертної оцінки ____ року в реєстровій книзі № ____, запис № ____.

2. Сторони оцінюють дарунок в _____ (_____) гривень.

3. Інвентаризаційна оцінка квартири становить _____ (_____) гривень відповідно до витягу з реєстру прав власності на нерухоме майно № ____ від _____ 2004 р., виданого _____ обласним державним комунальним бюро технічної інвентаризації та експертної оцінки.

4. ДАРУВАЛЬНИК свідчить, що:

- квартира не містить недоліків або особливих властивостей, які можуть бути небезпечними для життя, здоров'я, майна ОБДАРОВУВАНОВОГО або інших осіб;
- від ОБДАРОВУВАНОВОГО не приховано обставин, які мають істотне значення;
  - до укладення цього договору квартира іншим особам не відчужена;
  - квартира під заборону (арештом) та у заставі, в податковій заставі не перебуває. Факт відсутності заборони відчуження зазначеної квартири підтверджується довідками, виданими _____, приватним нотаріусом _____ міського нотаріального округу _____ 200_ р.;
- квартира як внесок до статутного капіталу юридичних осіб не передана;
- щодо квартири відсутні судові спори;
- самовільних переобладнань у квартирі немає;
- особи, котрі проживають і (або) зареєстровані в квартирі на момент укладення цього договору, не заперечують проти виселення (зняття з реєстрації) з квартири в строки, встановлені цим договором;
- внаслідок дарування квартири не буде порушено прав та законних інтересів інших осіб, в тому числі неповнолітніх, малолітніх, непрацездатних дітей та інших осіб, яких ДАРУВАЛЬНИК зобов'язаний утримувати за законом або договором;
- квартира не надана в користування наймачам (орендарям);
- обтяжень, а також будь-яких прав у третіх осіб щодо квартири немає;

• укладення цього договору не пов'язане із виконанням ОБДАРОВУВАНИМ будь-яких дій майнового або немайнового характеру на користь ДАРУВАЛЬНИКА зараз або в майбутньому.

5. Сторони підтверджують, що:

- вони не визнані недієздатними чи обмежено дієздатними;
- укладення договору відповідає їх інтересам;
- волевиявлення є вільним, усвідомленим і відповідає їх внутрішній волі;

- умови договору зрозумілі і відповідають реальній домовленості сторін;
- договір не приховує іншого правочину і спрямований на реальне настання наслідків, які обумовлені у ньому.

6. Сторони свідчать, що у тексті цього договору зафіксовано усі істотні умови, що стосуються дарування квартири. Будь-які попередні домовленості, які мали місце до укладення цього договору і не відображені у його тексті, після підписання договору не матимуть правового значення.

7. Право власності ОБДАРОВУВАНОВОГО на дарунок виникає з моменту його прийняття. ОБДАРОВУВАНИЙ свідчить, що він дарунок приймає. Прийняттям дарунку вважатиметься одержання оригінального примірника цього договору після його нотаріального посвідчення.

8. ОБДАРОВУВАНИЙ зобов'язується протягом ____ (____) робочих днів з дня укладення цього договору подати документи, необхідні для державної реєстрації права власності, до _____ обласного державного комунального бюро технічної інвентаризації та експертної оцінки.

9. ОБДАРОВУВАНИЙ зобов'язується надати право довічного користування дарунком гр. _____.

10. ДАРУВАЛЬНИК має право вимагати розірвання договору дарування, якщо ОБДАРОВУВАНИЙ умисно вчинив злочин проти життя, здоров'я, власності ДАРУВАЛЬНИКА, його батьків, дружини (чоловіка) або дітей. У разі розірвання договору дарування ОБДАРОВУВАНИЙ зобов'язаний повернути дарунок у натурі.

11. Зміст ст. ст. 229, 230, 231, 233, 234, 235, 717, 721, 727 Цивільного кодексу України, ст. 65 Сімейного кодексу України сторонам роз'яснено, ОБДАРОВУВАНОВОМУ роз'яснено п. 13 Правил користування приміщеннями житлових будинків і прибудинковими територіями, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 8 жовтня 1992 р. N 572.

12. Витрати, пов'язані з оформленням цього договору, сплачує ОБДАРОВУВАНИЙ.

13. Цей договір складено в двох примірниках, з яких перший примірник залишається на зберіганні у справах _____, приватного нотаріуса _____ міського нотаріального округу, а другий - видається ОБДАРОВУВАНОМУ.

Підписи:

ДАРУВАЛЬНИК _____

ОБДАРОВУВАНИЙ _____

Місто _____, _____ року.

Цей договір посвідчено мною, _____, приватним нотаріусом _____ міського нотаріального округу.

Договір підписано сторонами в моїй присутності.

Особу сторін встановлено, їх дієздатність, а також належність гр. _____ відчужуваної квартири перевірено.

Цей договір підлягає реєстрації в _____ обласному бюро інвентаризації та експертної оцінки відповідно до законодавства.

Зареєстровано в реєстрі за N _____

Стягнуто плату _____

Приватний нотаріус _____

ДОГОВІР ПОЖЕРТВИ

м. _____ " ____ " _____ 200_ р.

_____, далі - Пожертвувач,
(повна назва юридичної особи чи П. І. Б. фізичної особи)

в особі _____,
(посада та П. І. Б.)

що діє на підставі _____, з однієї сторони,
(положення, статуту)

і _____, далі - Обдарований,
(повна назва юридичної особи чи П. І. Б. фізичної особи)

в особі _____,
(посада та П. І. Б.)

що діє на підставі _____, з другої сторони,
(положення, статуту)

уклали цей Договір пожертви (далі - Договір) про таке.

1. Предмет Договору

1.1. Пожертвувач передає, а Обдарований приймає в пожертву майно, зазначене в пункті 1.2 цього Договору, для використання з метою, вказаною в пункті 1.3 цього Договору.

1.2. Предметом пожертви є:

_____
_____
_____.

1.3. Вказане в пункті 1.2 цього Договору майно Обдарований зобов'язується використовувати лише з метою _____.

1.4. Вартість пожертви становить _____ гривень.

2. Права та обов'язки Сторін

2.1. Права Пожертвувача:

- відмовитися від цього Договору до моменту прийняття Обдарованим предмета пожертви;
- вимагати розірвання цього Договору відносно нерухомих речей та іншого особливо цінного майна, якщо Обдарований умисно вчинив злочин проти життя, здоров'я, власності Пожертвувача, його батьків, дружини (чоловіка) або дітей;

• вимагати розірвання цього Договору пожертви, якщо Обдарований створює загрозу безповоротної втрати предмета пожертви, що має для Пожертвувача велику немайнову цінність;

• вимагати розірвання цього Договору пожертви, якщо внаслідок недбалого ставлення Обдаровуваного до предмета пожертви, що становить історичну, наукову, культурну цінність, ця річ може бути знищена або істотно пошкоджена;

• здійснювати контроль за використанням пожертви згідно з пунктом 1.3 Договору;

• вимагати розірвання Договору, якщо пожертва використовується не за призначенням.

2.2. Пожертвувач зобов'язаний:

• передати Обдаровуваному разом з речами, які є предметом пожертви, супроводжувальну документацію (правовстановлюючі документи, технічну документацію, проектно-кошторисну документацію тощо залежно від виду речей);

• попередити Обдаровуваного про недоліки речей, які є предметом пожертви;

• попередити Обдаровуваного про особливі властивості речей, які є предметом пожертви, які можуть бути небезпечними для життя, здоров'я, майна Обдаровуваного або інших осіб;

• оформити належним чином та передати Обдаровуваному необхідні облікові документи (накладну, податкову накладну, товарно-транспортну накладну, акт приймання-передачі тощо).

2.3. Права Обдаровуваного:

• володіти, користуватися та розпоряджатися пожертвою відповідно до пункту 1.3 Договору;

• на власний розсуд розпоряджатися доходом та іншими вигодами, отриманими внаслідок використання пожертви.

2.4. Обов'язки Обдаровуваного:

• використовувати пожертву за призначенням;

• у разі виникнення обставин, які роблять неможливим використання пожертви за призначенням, негайно повідомити про це Пожертвувача;

• у разі припинення Договору повернути пожертву Пожертвувачу протягом _____ днів з моменту припинення Договору.

3. Момент переходу власності на пожертву

3.1. Обдарований набуває права власності на предмет пожертви з моменту його прийняття. Прийняттям пожертви вважається підписання Сторонами акта приймання-передачі предмета пожертви, прийняття Обдаровуваним документів, які посвідчують право власності на предмет пожертви, прийняття Обдаровуваним

---

4. Дія Договору

4.1. Цей Договір набирає чинності з моменту його підписання Сторонами.

4.2. Права і обов'язки Сторін щодо пожертви виникають з моменту, вказаного в пункті 4.2 Договору.

4.3. Договір припиняє дію в таких випадках:

4.3.1. Відмови Пожертвувача від Договору згідно з пунктом 2.1 Договору.

4.3.2. Неможливості використання пожертви відповідно до пункту 1.3 Договору, якщо Пожертвувач не дасть згоди на використання пожертви з іншою метою.

4.3.3. Знищення або пошкодження пожертви, яке робить неможливим її подальше використання.

4.3.4. Розірвання Договору за згодою Сторін або за рішенням суду.

4.3.5. Відчуження пожертви Обдаровуваним, якщо це допускається згідно з пунктом 1.3 Договору.

4.3.6. Повної переробки пожертви, внаслідок чого створюється нова річ (речі), якщо це допускається згідно з пунктом 1.3 Договору.

5. Відповідальність Сторін

5.1. За використання пожертви всупереч вимогам пункту 1.3 Договору без згоди Пожертвувача Обдарований сплачує Пожертвувачу штраф у розмірі _____ % від вартості пожертви. Сплата штрафу не звільняє Обдаровуваного від необхідності використання пожертви згідно з пунктом 1.3 Договору або отримання дозволу Пожертвувача на її використання за іншим призначенням, або повернення пожертви.

6. Інші умови Договору

6.1. Усі спори, пов'язані із цим Договором, вирішуються шляхом переговорів між Сторонами. Якщо спір неможливо вирішити шляхом переговорів, він вирішується в судовому порядку згідно з чинним законодавством.

6.2. Після підписання Договору всі попередні переговори за ним, листування, попередні угоди та протоколи про наміри з питань, що так чи інакше стосуються цього Договору, втрачають юридичну силу.

6.3. Зміни в цей Договір можуть бути внесені за взаємною згодою Сторін, що оформлюється додатковою угодою до цього Договору.

6.4. Зміни та доповнення, додаткові угоди та додатки до цього Договору є його невід'ємною частиною і мають юридичну силу у разі, якщо вони викладені у письмовій формі та підписані Сторонами або їх уповноваженими представниками.

6.5. Договір складений українською мовою, на _____ сторінках у _____ примірниках, кожний з яких має однакову юридичну силу.

Місцезнаходження і реквізити Сторін

Пожертвувач:

_____
_____
_____

Підпис _____

М. П.

Обдарований:

_____
_____
_____

Підпис _____

М. П.

ДОГОВІР дарування грошей

Місто _____, _____ року.

Ми: з однієї сторони - я, _____

(народився _____ року; паспорт _____, виданий _____, _____ року; ідентифікаційний номер за ДРФО - _____; одноразова віза _____, дійсна з _____ року до _____ року; реєстрація в аеропорту Бориспіль _____ року), громадянин США, проживаю в _____ за адресою: _____,

(надалі - ДАРУВАЛЬНИК),

а з другої сторони - я, _____

(народилася _____ року; паспорт _____, виданий _____ у місті _____ року; ідентифікаційний номер за ДРФО - _____), проживаю у місті _____ на _____, _____, кв. ____ (надалі - ОБДАРОВУВАНА), попередньо ознайомлені нотаріусом із загальними вимогами, додержання яких є необхідним для чинності правочину, усвідомлюючи значення своїх дій та згідно з вільним волевиявленням, котре повністю відповідає нашій внутрішній волі як учасників цього правочину, -

уклали цей договір про таке:

1. Я, ДАРУВАЛЬНИК, розуміючи умову щодо безоплатності цієї угоди, без будь-якого примусу, насильства або якихось погроз подарувала, а я, ОБДАРОВУВАНА, прийняла у дар ГРОШІ у сумі _____ (_____) гривень, що на день укладання цього правочину є еквівалентом суми _____ (_____) доларів США.

2. ГРОШІ, що даруються, я, ОБДАРОВУВАНА, маю намір витратити на придбання житла.

Мені, ДАРУВАЛЬНИКОВІ, відомо про такі наміри, проте об'єкт витрачання грошей не розглядається мною як умова дійсності цього договору.

3. Я, ДАРУВАЛЬНИК, стверджую, що:

- гроші, які є предметом цього договору, на момент його укладання нікому іншому не подаровано, як внесок до статутного капіталу не передано, не відчужено іншим способом, під податковою заставою, в спорі і під заборотою (арештом) не перебувають, прав щодо відчужуваних грошей у третіх осіб, а також будь-яких інших обтяжень чи обмежень у можливості розпорядження ними немає;

- згода моєї дружини _____ на укладання договору дарування викладена у заяві, яка передається нотаріусу при посвідченні цього договору, і знаходиться у його справах.

4. Ми, ДАРУВАЛЬНИК та ОБДАРОВУВАНА, стверджуємо, що:

- у момент укладання цього договору ми усвідомлювали (і усвідомлюємо) значення своїх дій і могли (можемо) керувати ними;

- розуміємо природу цього правочину, свої права та обов'язки за договором;

- при укладенні договору відсутній будь-який обман чи інше приховування фактів, які б мали істотне значення та були свідомо приховані нами;

- договір укладається нами у відповідності зі справжньою нашою волею, без будь-якого застосування фізичного чи психічного тиску;

- договір укладається на вигідних для сторін умовах і не є результатом впливу тяжких обставин;

- правочин вчиняється з наміром створення відповідних правових наслідків (не є фіктивним);

- цей правочин не приховує інший правочин (не є удаванним);

- володіємо українською мовою, що дало нам можливість прочитати та правильно зрозуміти сутність цього договору;

- передача грошей на момент підписання нами договору вже здійснена. Гроші були передані _____ року у місті _____.

5. Право власності у ОБДАРОВУВАНОЇ згідно з ч. 4 ст. 722 Цивільного кодексу України виникає з моменту фактичної передачі грошей, що даруються.

6. Питання, не врегульовані у цьому договорі, вирішуються відповідно до чинного цивільного законодавства.

7. Витрати, пов'язані з нотаріальним оформленням цього договору, сторони несуть відповідно до попередніх домовленостей.

8. За згодою сторін зміни та доповнення до договору вносяться шляхом укладення додаткового правочину, посвідченого нотаріально. Таким же шляхом сторони можуть відмовитися від договору ДАРУВАННЯ. При відсутності домовленості (згоди) питання вирішуються у судовому порядку. В такому ж порядку вирішуватимуться питання, що стосуються тлумачення договору чи визнання його недійсним,

9. Про зміст прав та обов'язків за цим договором, про правові наслідки укладеного нами правочину (в тому числі, але не обмежуючись ст. ст. 215 - 236, 319, 717 - 728 Цивільного кодексу України, ст. ст. 57 - 74 Сімейного кодексу України) нам, ДАРУВАТЕЛЕВІ та ОБДАРОВУВАНІЙ, нотаріусом роз'яснено.

Цей договір складено в трьох примірниках, один із яких призначається для зберігання у приватного нотаріуса Київського міського нотаріального округу (місто _____, вул. _____), а два інших, викладених на бланках нотаріальних документів - для ДАРУВАЛЬНИЦІ (бланк ВВВ N _____) та ОБДАРОВУВАНОЇ (бланк ВВВ N _____).

ДАРУВАЛЬНИК: _____

ОБДАРОВУВАНА: _____

Використана література

1. Конституція України.
2. Цивільний кодекс України: Коментар. Видання друге із змінами за станом на 15 січня 2004 р.- Х.: ТОВ “Одіссей”, 2004.
3. Цивільний кодекс України: Підручник: У 2-х кн./ О.В.Дзєра (кер. авт. кол.), Д.В.Доброва, А.С.Довгерт та ін.; За ред. О.В.Дзєри, Н.С.Кузнецової. – 2-е вид., доповн. і перероб. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – кн.1
4. Цивільний кодекс України: Офіційний текст / Міністерство юстиції України. – К.: Юрінком Інтер, 2003.
5. Сімейний кодекс України від 10.01.2002 р. № 2947.-III
6. Закон України “Про цінні папери” від 23.02.2006 р. № 348-IV.
7. Закон України “Про нотаріат” від 02.09.1993 р. № 3425-XII.
8. Закон України “Про охорону культурної спадщини” від 08.06.2000 р. № 1805-III.
9. Постанова Пленуму Верховного Суду “Про практику розгляду судами цивільних справ за позовами про відшкодування шкоди” від 27.03.1992 р. № 6.
10. Постанова Кабінету Міністрів “Про затвердження Положення про Державний реєстр національного культурного надбання” від 12.08.1992 р. № 466.
11. Зразки цивільно-правових документів: Науково-практичний посібник / За ред. В.О.Кузнецова. – К.: Істина, 2006.

ЗМІСТ

1. Що являє собою договір дарування?	4
2. Що саме може бути дарунком?	6
3. У якій формі укладається договір дарування?	8
4. Хто може бути дарувальником?	9
5. Які обов'язки покладаються на дарувальника?	11
6. Що означає прийняття дарунка?	13
7. Договір дарування з обов'язком передати дарунок у майбутньому	14
8. Обов'язок обдаровуваного на користь 3-ої особи	16
9. Причини, з яких може відбутися розірвання договору дарування	17
10. Пожертва	19
11. Зразки договорів дарування.....	22
12. Використана література.....	34

*Видання здійснено в рамках українсько-нідерландського проекту МАТРА
“Впровадження нового Цивільного кодексу в Україні”
The publication is made within the frameworks of the Ukrainian – Netherlands
project MATRA “Implementation of the Ukrainian Civil Code”*

Програма трансформації
суспільства Центральної та
Всхідної Європи (МАТРА)
Міністерства закордонних
справ Королівства
Нідерландів

Social Transformation
Programme Central and
Eastern Europe (MATRA) of
the Netherlands Ministry of
Foreign Affairs

Центр міжнародного
правового
співробітництва
(Нідерланди)

Center for International
Legal Cooperation
(Netherlands)

Центр
суддівських студій
(Україна)

Centre
for Judicial Studies
(Ukraine)

Розповсюджується БЕЗКОШТОВНО

Договір дарування

Комп'ютерна верстка: *А.Казаков, В.Станіславський*
Підписано до друку 21 IX 2006 р. Формат А5/40. Папір офсетний.
Гарнітура Петербург. Друк офсетний. Наклад 4 000 пр. Зам. № П-1018 від 30.08.06.

Надруковано ТОВ “Поліграф-Експрес”,
04071, м. Київ, вул. Верхній Вал, 2А. Тел.: (044) 417-61-60.
Свідоцтво про видавничу діяльність: Серія КІ № 88 від 16 II 2006 р. видане
Державним комітетом телебачення і радіомовлення України.